

1 mei 1959

Besprekingen vakministers in EEG-verband.

Uit punt f) van bijgaand verslag van de Heer Linthorst Homan over een informele zitting van het Comité van Permanente Vertegenwoordigers te Brussel blijkt, dat aldaar is besproken het probleem van de bijeenkomsten van vakministers van de zes EEG-landen, met name van de Ministers van Landbouw, die al of niet op uitnodiging van de Europese Commissie worden gehouden. De Permanente Vertegenwoordigers waren van mening, dat deze ontwikkeling thans nog niet ernstig is, maar dat wel het gevaar dreigt dat op den duur meer en meer afspraken worden gemaakt of zelfs officiële besluiten worden genomen buiten de Raad van de EEG om.

Het hier gesignaleerde probleem heeft ons en ook de andere landen reeds eerder geoccupeerd. Formeel is het zo, dat de Commissie natuurlijk steeds gerechtigd is nationale deskundigen te raadplegen, zelfs op Ministeriële niveau, voordat zij haar voorstellen definitief formuleert en voorlegt aan de Raad ter beslissing.

Het praktische probleem is echter, hoe ver de Commissie hiermee wil gaan. Mijn indruk is, dat de Commissie het liefst zo ver wil gaan, dat zij onderhands tracht tot volledige overeenstemming met de nationale deskundigen te komen, teneinde tenslotte met een voorstel te komen voor de Raad, dat de Raad materiële alleen nog maar behoeft te ondertekenen. Hiermee wordt dus elke materiële discussie tussen Commissie en Raad, maar ook tussen Commissie en de Permanente Vertegenwoordigers van de Raad ontweken. Hiermee wordt ook het accent van de besluitvorming in wezen gelegd bij het informele vooroverleg.

Ik geloof niet, dat een dergelijke procedure in het algemeen en ook voor Nederland aantrekkelijk is. Ik zou er voor willen pleiten, dat de wezenlijke betekenis van de Raad (en daarmee van de Permanente Vertegenwoordigers) niet zodanig wordt uitgehold, dat het EEG-beleid nog slechts een samenvoeging van allerlei stukjes deel- en sectorbeleid wordt en dat de Raad zelf nog slechts procedurezaken beslist. Samenhang tussen de verschillende onderdelen is van groot belang en het is hier dat ook een belangrijke taak ligt voor het coördinerende Departement. Wel dient erkend, dat Raad en Permanente Vertegenwoordigers niet te veel met allerlei technische details belast mogen en kunnen worden.

Het probleem zal dus zijn de juiste middenweg te vinden. Het is mijn indruk, dat in Luxemburg de Hoge Autoriteit deze middenweg beter en bevredigender heeft gevonden dan tot nu toe de Europese Commissie.

- Ik -

Ik moge deze beschouwing eindigen met het volgende:

1. Het hier gesignaleerde probleem is in januari van dit jaar uitvoerig besproken in de Coördinatie Commissie en heeft daar geleid tot een ontwerp-richtlijn voor de samenwerking tussen de Nederlandse instanties en de EEG-instellingen. Deze richtlijn is ter goedkeuring aan de Ministerraad voorgelegd op grond van de overweging, dat de nadelen van de werkwijze van de Commissie voor een deel kunnen worden ondervangen door een goede coördinatie en uitvoerig overleg thuis in de hoofdsteden. De Ministerraad heeft deze richtlijn echter niet officieel goedgekeurd, omdat Minister Zijlstra de zaak nog eens met U wilde bespreken. Wat de bezwaren van de heer Zijlstra waren, is mij niet bekend. Zoudt U dit punt nog eens met Minister Zijlstra willen bespreken?
2. Ik geloof niet, dat ik U zou aanraden conform de suggestie van de heer Homan, op de eerstvolgende Raadsvergadering de verhouding tussen de Raad en de bijeenkomsten van de vakministers aan de orde te stellen. Een dergelijke discussie kan slechts tot misverstanden aanleiding geven en zelfs met enig recht worden gecoupeerd door de Europese Commissie op grond van de redenering, dat hier informele en informatieve gesprekken plaatsvinden, welke op geen enkele wijze het gezag en de positie van de Raad zouden kunnen aantasten.

Wel zoudt U kunnen overwegen eventueel in de wandelgangen met enkele collega's het algemene probleem aan te snijden van de niet geheel bevredigende verhouding tussen Raad en Commissie en van de hierboven gesignaleerde werkwijze van de Commissie. Gelukkig hebben zowel de EEG als Euratom een Verdragsartikel, luidend: "De Raad en de Commissie raadplegen elkaar en regelen in onderlinge overeenstemming de wijze waarop zij samenwerken".

Ik geloof, dat de tijd rijp is, dat Raad en Commissie zich zetten aan de uitwerking van dit artikel. Daartoe zou een rapport of nota moeten worden voorbereid. Het eenvoudigst lijkt, dat enkele vertegenwoordigers van de Commissie tezamen met de Permanente Vertegenwoordigers dit stuk opstellen.